

REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAKONODAJO**

Mestni trg 4, 1000 Ljubljana

T: 01 241 18 00, 01 241 18 02

F: 01 241 18 60

E: gp.svz@gov.si

www.svz.gov.si

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

gp.mko

Številka: 355-21/2013/2

Datum: 09.07.2013

Zadeva: Zakon o dopolnitvah Zakona o vodah

Zveza: Vaš dopis št. 007-328/2013, ki smo ga prejeli dne 05.07.2013

V zvezi z vašim dopisom, s katerim nam v pregled in mnenje pošiljate predlog zgoraj navedenega zakona, vam z vidika pristojnosti naše službe sporočamo naslednje.

Uvodoma ugotavljamo, da je bil predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o vodah pripravljen zaradi izdaje Revizijskega poročila Računskega sodišča Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Računsko sodišče) št. 3260-1/2011/72 z dne 26.3.2013, v katerem je izpostavljena tudi problematika nepravočasnega podeljevanja vodnih pravic ter s tem povezano neenakopravno in selektivno obravnavanje zavezancev po 199. členu Zakona o vodah.

Tako je Računsko sodišče naložilo Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, da mu v predpisanem roku predloži odzivno poročilo, v katerem bodo med drugimi izkazani popravljalni ukrepi, med katerimi je tudi »priprava pravne podlage za določitev začetka obračunavanja koncesijskih dajatev za subjekte, ki vodo rabijo in so vložili vloge za podelitev koncesije, pa še niso sklenili koncesijskih pogodb, in tiste, ki že imajo sklenjene koncesijske pogodbe, tako da bo obveznost plačevanja koncesijske pogodbe določena za obdobje dejanskega izkoriščanja vodnih virov«¹.

Ob vsem navedenem bi po ugotovitvah Ministrstva za finance v primeru nezaračunavanja koncesnin nekaterim osebam, ki vodo rabijo, pa za to rabo nimajo predpisane vodne pravice, lahko šlo za nezakonito državno pomoč v skladu s predpisi Evropske unije, kar bi v končni fazi lahko privedlo še do večjih, predvsem finančnih, posledic tako za subjekte, ki vodo rabijo, kakor tudi za državo.

Glede na zahtevnost in kompleksnost zgoraj navedenih izhodišč smo pri pripravi predloženega zakona sodelovali s predlagateljem zakona v okviru pristojnosti naše službe, zato v tem mnenju zgolj povzemamo pomisleke, ki smo jih izpostavili že v fazi priprave gradiva.

S predlaganim zakonom se dopolnjuje obstoječo prehodno ureditev Zakona o vodah, ki nepopolno ureja prehodni režim z določitvijo obdobja, v katerem morajo osebe, ki vodo rabijo, pa zanjo nimajo predpisane koncesije ali vodnega dovoljenja, vložiti vlogo za pridobitev koncesije ali vodnega dovoljenja, in podelitve koncesije brez izvedbe javnega razpisa, ki je sicer

¹ Revizijsko poročilo Računskega sodišča Republike Slovenije št. 3260-1/2011/72 z dne 26.3.2013, str.

predpisan v primerih podelitve koncesije za rabo vode. Ta prehodna določba (199. člen Zakona o vodah) je nepopolna, saj za vmesno obdobje (za obdobje do podelitve koncesije oziroma do izdaje vodnega dovoljenja) ne ureja obsega in načina izvajanja rabe vode, kakor tudi ne plačila za rabo vode. Glede na to, da se je predpisan rok za vložitev vloge za podelitev vodne pravice iztekkel že 10. avgusta 2004, je ključnega pomena ustrezna obrazložitev, ki bi odgovorila na vprašanje o utemeljenosti razlogov na strani MKO, ki so privedli do takšnih zaostankov pri podeljevanju vodnih pravic, saj te do danes v veliki meri niso bile podeljene.

Ob pripravi predloga zakona, ki bo za nazaj uredil način plačevanja za rabo vode za ves čas dejanske rabe vode, je ključnega pomena vprašanje povratne veljave določb predlaganega zakona.

155. člen Ustave Republike Slovenije namreč določa, da zakoni, drugi predpisi in splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj (prepoved retroaktivnosti). Izjemoma imajo lahko povratno veljavo posamezne določbe zakona, če so kumulativno izpolnjeni naslednji pogoji:

1. povratni učinek imajo lahko le posamezne določbe zakona,
2. če to zahteva javna korist in
3. se s tem ne posega v pridobljene pravice.

Ob vsem navedenem tako opozarjamo na ustavno sporno ureditev predlaganih določb Zakona o dopolnitvah Zakona o vodah, ki uvaja novo dajatev »nadomestilo za rabo vode« kot nadomestek za koncesnine, ki jih brez pravne podlage ni bilo mogoče zaračunavati osebam, ki so vodo rabile, vodne pravice pa zaradi neaktivnosti na strani države niso pridobile pravočasno.

Pri iskanju rešitev, ki bi bile na eni strani ustavnopravno vzdržne in pravno korektne, na drugi strani pa bi zadostile težnji po enakopravnem in neselektivnem obravnavanju subjektov, ki rabijo vodo, na trgu, je bilo ugotovljeno, da idealne rešitve, ki bi zadostila obema kriterijema, ni. Zaradi navedenega je bilo že v fazi priprave predloga zakona izpostavljeno, da bi bilo treba za sprejem takšnega zakona kakor tudi za njegovo izvajanje nujno treba v največji možni meri doseči konsenz s krogom oseb, na katere se zakon direktno nanaša, obveznosti, ki izhajajo iz zakona, pa določiti čim bolj sorazmerno in previdno. Po informacijah, s katerimi razpolagamo, takšnega konsenza ne bo mogoče doseči, tako da se je ob pripravi in sprejemanju takšnega zakona treba zavedati, da je možnost izpodbijanja določb zakona pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije zelo velika in realna.

Opravili smo tudi dokončni redakcijski pregled gradiva in vam besedilo členov, v katero smo vnesli redakcijske popravke in nekatere druge izboljšave besedila, pošiljamo v prilogi tega dopisa. Na tem mestu bi opozorili še na obrazložitev posameznih členov, za katero bi predlagali ustrezno dopolnitev, saj je na nekaterih mestih pomanjkljiva, ponekod pa gre le za prepis posameznih določb predloga zakona. Zavedati se je treba, da bosta tako obrazložitev posameznih členov kakor tudi uvodni del zakona imela ključno vlogo v primeru začetka postopka za oceno ustavnosti določb predlaganega zakona pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije.

Kljub vsemu navedenemu in ob opozorilih, ki smo jih navedli zgoraj, ne nasprotujemo predložitvi predloga zakona v obravnavo vladi.

S spoštovanjem,

Ksenija Mihovar Globokar
V. D. DIREKTORICE

V vednost:

- mateja.tavcar@gov.si

Priloga:

- gradivo z vnesenimi redakcijskimi popravki